

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1881.

Kolozsvár, csütörtök, szeptember 15

Tizenegyedik évfolyam.

A SZAMOSVÖLGYI VASÚT.

IV.

Midőn a szamosvölgyi vasút eszméje testet kezdett nyerni, s az aláírásokra kibocsátott a felszólítás, hogy, hogynem, Kolozsvár városa veszedelmet kezdett észlelni magára nézve e vasútban; holott a vasutak 19-dik századbéli fogalmak szerint, ha csak ki nem kerülnek valamely várost, máskülönben arra nézve csak hasznosak lehetnek.

A mint a részvények aláírásának kérdésével egyidejűleg e veszedelem a városi képviselő testületben is észleltetni kezdett, egy bizottság küldetett ki, mely szakértők meghallgatásával a fenyegető csapás mibenlétéről tájékoztató fölvilágosítást adjon. És a szakértők valóban úgy találták, hogy baj van s egész komolysággal azt követelték B. Bánffy Dezsőtől, hogy a Szamos jobb partján levő apahida-kolozsvári vonalrész mellé építsen még egy vasutat a Szamos balpartjára, mert ha a kolozsváriaknak nem lehet Apahidáig két külön, egy elsőrendű és egy másodrendű vasúton járni, akkor egy fillérére sem járulnak a vonal kiépítéséhez. Szolnok-Doboka megye főispánja azonban úgy találta, hogy az apahida-deési rész kiépítése is elég gondot ad neki, s ha már épen hiábavaló vasutat kellene építeni, akkor inkább oda építené, a hol már vasút nincs. Így aztán Kolozsvár is megkapta az ürtügvet, hogy a szamosvölgyi vasút merész vállalatában semmi anyagot ne kockáztasson. A városi pénzügyeztetek a képviselőtestület példája után rendre megtagadták a részvények aláírását, s Kolozsvár legkisebb részvétele nélkül vette a munka kezdetét.

Az ürtügy, — mert egyébként nem nevezhetjük, — azon feltevésből vette eredetét, hogy az északi és déli vonal Kolozsvár helyett Apahidánál találkozzon, az utóbbi, mint csatlakozási központ el fog vonni a városunkat megillető forgalomból, s a még ezután az északról dél felé irányuló forgalom Kolozsvártól két mértföldnyi távolságban fog elhaladni, a város kívánságának teljesítése esetében Kolozsváron sem volna keresztült, s így bennünket sem ember, sem áru nem kerülhetett volna ki.

Es ez igaz is, de ebből a város kárára való következtetés csak a vasúti forgalom természetének teljes ignorálásából

A KELET TÁRCZÁJA.

FEGYENCZ ÉS KÉM.

Siemieniński Lucian elbeszélése.

A lengyel eredetiből:

— **Wislocki Henrik,** —
(Folytatás.)

A férfinál később és lassabban fejlődik ki az érzelme-világ, — a tizenöt éves leány már kifejelett asszony, a fiatal ezen korban még tudakos. A férfinál csak huszéves korában ébrednek fel az érzelme és az eddigi közönyösség munkás törekvésé válik, mely minden korlátot szétlő. Akkor kezd munkálkodni a lélek és ebben a korszakban ideálokat alkot magának a művészetről, a hazáról, a nemzetről, a hűsökről és szeretetről... A szellem ezen hajnalpírja nálam is mutatkozott, nem a tudós könyvek olvasása, nem a még tudósabb tanárok által előidézve, hanem a véletlen által, mely az isteni Mickiewicz Ádám költeményeit kezembe juttatta. Új ember lettem... A fiatal-sághoz intézett himnusz mély hatással volt lelkemre...

Eddigél csak vizsgáimról és egy szerény hivatalról álmodtam, most látóköröm kitágult s átölelte a néket, a nemzetet s az emberiséget. Éjjel-nappal én is mint Mickiewicz vágytam egy kékszemű, aranyhajú Mária után. Gyakran felkerestem a szász-keret, hol a főváros előkelő világa sétálgat és egy fa mögé meghúzódva, kerestem ideálokat; hányszor sirtam, hány-szor sobajtottam! Hiába! Közönyösséget, megvető mosolyt láttam a hölgyek arczaín, mely azt látszott mondani: „Tanuló, ne hanyagold el könyveid.”

A divatlap egynehány száma kiabrándított; láttam a divatlap hasábjain „szász-kereti” ideáljaimat, ugyanazon életnélkül való alakokat,

származhatott. Mert legelső sorban tapasztalati tény, hogy csak az erdélyi részeket tekintve, a vasúti csatlakozás sem Kocsárdot, sem Kis-Kapust, sem Tövist nem emelte a többi vasúti állomások fölé, s a míg egyik vagy másik nem lesz árupiaczéza, nem is emelheti. A személy és áru csak is azon helyre nézve válik nemzetgazdasági factorrá, a hová irányítva van, a hol tehát meglepszik, vagy a honnan felkél. Azon áruk, a melyek Nagyváradról Brassónak vagy Maros-Vásárhelynek vannak irányítva, Kolozsvár forgalmára nézve nem léteznek tényezők, s arra a legkisebb befolyással sincsenek, valamint semmiféle pontja a vasútnak sem vonhat abból magának hasznát, ha napontként a vonat, mely mellette elrohog, egy-két vaggonnal hosszabb vagy rövidebb. Ha Deésről valamely cikket N. Szeben számára tesznek föl, ránk nézve egészen közömbös dolog, ha csak Apahida mellett, vagy a többi állomások között Kolozsvár mellett is elhalad.

Kolozsvárra nézve csak az birhat fontossággal, hogy piacztát oly áru, mely ide van szánva, minél távolabbról, minél rövidebb úton elérhesse, viszont pedig a város saját productumait bármely irányban, minél könnyebben elszállíthassa. E tekintetben pedig a szamosvölgyi vasút egy egész országrészt nyit meg számára. A szamosmenti vidékek Kolozsvárt legközelebb a legnagyobb piacztot találják fel, az egész forgalom minden kétséget kizárólag itt fog tehát összpontosulni. Ha azonban a dolgok természete szerint Kocsárdon avagy Brassóban jobb piacztára nyílt volna az északi áruknak kilátásuk, akkor ép úgy kikerültek volna azok városunkat, mint a hogy nem tudjuk utjában megállítani az esetleg Szebenből Londonba irányított cikkeket.

Kolozsvárra nézve Apahidában egyetlen hátrány rejtett, s ez abból állott, hogy a Szamos völgyéből a Kolozsváron túl fekvő vidékekre vagy a délre szánt áruk Kolozsvár helyett Apahidán gyűltek fel és szállítottak a vasútra. E nagy veszedelemből előállott ott egy kis vendéglő építésének szükségére, de a szamosvölgyi vasút még az ezen irányban okozott netaláni károkat is teljesen megszünteti, miután saját állomásain fogja felszedni az árukat, s úgy szállítja Kolozsvárra vagy más helyekre.

Szóval az apahidai numus minden tekintetben rossz élez volt Kolozsvártól, mely városnak ereje is, hazafiúi köteles-

ugyanazon fehér és pirosra festett arcokat... Sirtam... Ezen cifra hálok szeméi meg nem akadnak kopott kabátomon. Nyilvános sétatályekre többé nem mentem, inkább oda haza tültem szabad időmet, a szomszéd ablakokon keresztül ideálokat. Meg is találtam, de mindörökké el is vesztettem. De sejttem, hogy öt viszont látom, ha életet végörájában is; sejttem, hogy egyesülni fogok, ha csak is a sirban...

A fegyencz elhallgatott, könyveit töröl; néhány perc múlva folytatá beszédét:

Lakásommal szemben Varsó egyik legnagyobb leánynevelője volt. A szűk utczában könnyen az ablakon át láthattam mindent, mi a nevelőben történt. Eddigél kíváncsiságom még semmi által fel nem keltetett: pajkosság, kacagás, játék nem érdekelt. Hisz én csak egy szeretőről álmodtam, még pedig egy olyról, mint a minő még nem létezett a föld színén. Sőt bizonyos ellenszenvet éreztem szomszédnőim iránt, kiket majd nyelvtant tanulni, majd bünteteskép térdelni, majd pedig falatozni láttam. Ideáloim törzképe gyánánt tünnek fel előttem és azért bosszantám őket, a hol csak lehetett.

Egy alkalommal szomorúan ültem ablakom mögött. Előttem feküdtek a pandekták; olvastam, miközben a menyországról, szeretőről, feláldozásról a hazáért, reményeimről álmodék...

Véletlenül a leánynevelőbe tekinték. A nyitott ablaknál ült egy agavastyán, egy nagy parókával fején s egy rendjellel a mellén; vele szembe pedig ült az intézet egyik növendéke, szép mint egy angyal; s mellette egy katonatiszt. Beszélgetéseket nem hallgathattam, de mozdulataik és arckifejezéseik beszélt nekem... Az öreg nyugodtan szólt, néha szeretett s a leány arcát simogató; a katonatiszt udvarolt és a leányknak egy kis csomagot — valószínűleg édeséget — nyújtott át; a leány pedig elpirult, s lesteit szeméit. Addig e leányra nem is voltam

sége is lett volna egy ily vállalatot egy-magára ép oly arányokban támogatnia, mint a hogy a többi tényezők együttesen tették. Annál nagyobb dicsősége báró Bánffy Dezsőnek, hogy a mit még senki sem vitt véghez Magyarországon, egy maga megyéje számára vasutat teremtett.

J.

„Uj adók.” A „Nemes Pester Journal” egy közleménye nyomán több napilap azon hirt terjesztette, hogy a pénzügyminiszteriumban az új adók egész sorozatának behozatala iránt vannak törvényjavaslatok készülőben, s hogy ezek között az ablakadó behozatala is ezéba van véve. Mint a „Hon” illetékes helyről értesült, ezen hírek semmi alapja nincsen.

A közös hadügyminiszter — mint a „Politik” jelenti — a visszautasított 137.157 ftnyi nagyobb szükségletet 545 gyalog százados lóval ellátására betetszer fogja indítványozni és erőlyesen védelmezni. Hihetőleg a krakkói és przemysli várépítések 1882-ki szükséglete is jelentékenyen magasabban fog indítványoztatni. Tiszta és Szapáry jelenléte a miszkolci hadgyakorlatoknál — ugyane forrás szerint — összefügg a hadügyi kormány által felállított 1882-iki nagyobb szükséglettel. A „P. L.” erre megjegyzi, hogy ez egészen tarthatatlan kombináció s a hadügyi költségvetés fölött, melynek tervezete csak néhány nap előtt érkezett a nevezett miniszterekhez, még eszmecsere se folyt.

APRÓSÁGOK.

1877. végén, a Broglie Fourton-féle ordre moral végvonaglásának utolsó pillanataiban, a Rocheboux-kabinet s a Bathie-féle kombináció idejében történt meg Franciaország egyik vidéki városában, Limogesban, hogy a parancsnokló ezredes rendeleteket adott ki a helyőrségnek, melyek csodálatos hajlandóságot árultak el a nép közé lővetni, a hatósági épületeket ezernirozni, az autonomikus testületek minden nyilatkozatát elfojtani. Ezen rendeletek a helyőrség őrnagyai egyikében, Labordéereben, azt a gyanút keltették föl, hogy államcsiny készül, s míg bajtársai fagyos hallgatásban voltak, ő felkiáltott: „Hisz én államcsiny. Az államcsiny pedig gatzett és én gatzettben soha nem akarok részt venni. Inkább leteszem kardomat.” Az ezredes ennek hallatára jelentést tett Bressolles tábornoknak, ki fogságba vettető Labordéret. Az ügy azonban itt nem ért véget. Szóba jött az a minisztertanácsban is, s az mind Labordéere őrnagy ellen, mind Bressolles tábornok ellen fegyelmi vizsgálat elrendelését határozta el; Labordéere ellen azért, mert a köteles fegyelmet megsértette, Bressolles tábornok ellen, mert —

figyelmes, de most — tudom én miért? — lángra lobbant a lelke.

Gondoljon magának, asszonyom, gyönyörű szemeket, fekete, hosszú szempillákat, piros ajkakat, melyek közül egy édes és fájdalmas mosoly lebeg, mint az angyaloknál, kik földi nyomorúságunkra tekintenek... „Ez képes érzeni, — sugta valami nekem — szeretni... küsd sorsodat az övéhez, ő meg fog érteni, ő...” Most eltávozott a két ur, az öreg megcsókálta a lányka homlokát, a tiszt pedig kezét. A kis csomag az édességgel az asztalra hevert. Egy feltékeny pillantást vettem rá, gondolván: rám nézve elveszett, ha az édességet megköstölja. Minden mozdulatát figyelemmel kísértem, az ablakból kihajolt és a távozók után nézett, míg azok az utca szögletén eltűntek szemem elől. Akkor viszsza lépett, kezébe vevé a csomagot és felbontá... szemem elhomályosodott — mindennek vége!...

Akkor az utcán nagy lármát hallottam, kinéztem az ablakon; egy gyereksereg nagy lármával szedegette az édességeket a kövezetről, melyeket egy fehér kezeske a leánynevelőde ama bizonyos ablakából kidobgált... Ő nem szereti a tisztet! mondám magamnak; szabad a tiszta szíve, szabad mint a pacsipta, mely ég felé dalolva szal.

Ezentul már nem voltam egyedül a világban, minden nap láttam őt, minden nap jó reggelt és jó éjszakát kívántam neki, imámban mint őrangyalomhoz fordultam, — szóval titkos, mely, erős volt a szerelmem, olyan, mely minden áldozatra kész... Megeskölttem magamnak, hogy szerelmemet neki semmi külső jel által el nem árulom; a világ kincséért sem kérdeztem volna soha valakitől a nevét, még kevésbé bátorkodtam volna neki szerelmes levelet írni... A szerelmem úgy tűnt fel előttem, mint egy folytonos imakép. De egyszer mégis megengedtem magamnak olyasmit, a mit még ma is sajnálók...

utasításai félreértésével — oly rendeleteket adott ki, melyek tényleg az alkotmány erőszakos megsértését, mint eshetőséget vették számításba.

Igy olvasom az egy időben nagy zajt keltett limogesi eset rövidre összevont történetét a magyar lapokban, és sajnálom, hogy félre tett hírlapjaim halmazából nem tudtam mára kihálaszni a Journal des Debats azon számát, a melyben John Lemoigne tette meg velős megjegyzéseit e kérdés felől. Olvasóimnak bizonyára érdekes adalékul szolgálna a kérdés megítélésére, mely közvéleményünket foglalkoztatja. A francia publicista ama kommentárja nélkül is elég érdekes azonban maga az a limogesi eset, s felvilágosítást nyújthat két irányban is.

Először is kimutatja annak alaptalanságát, mintha az engedelmesség — bármilyen körülmények közt való — megtagadásának lehetőségét csak a mi hadseregünkben vennék a fegyelem megtorlást követelő megsértésének; bizony nem úgy van az; Labordéere őrnagy nyilatkozata hazafias, nemes, férfias volt és okadatolt s mégis fogságba került érte, pedig nem a „szarvezek” osztrák hadseregben szolgált, hanem trikolor alatt, a francia köztársaság hadseregében. De e tanulságon kívül van még egy, a mit meg kell jegyezni, s a mi annál fontosabb: hogy a francia kormány, Mac-Mahon kormánya, a marsallé, ki pedig azon szerencsétlen év megpróbáltatásai közepette nem volt tökéletesen ártatlan abban, ha alárendeltjei hittek egy államcsiny lehetőségében, szükségesnek látta megtorolni a fegyelmet megsértett tisztet kívül a hadtestparancsnok hibáját is, ki balul felfogott rendelkezéseivel az államcsiny gyűnjárja okot adott, s így közvetve Labordéere nyilatkozatának okozója volt.

A parallela tökéletesen talál, kivéve azt, hogy körülményeink nem olyanok, hogy az alkotmány megsértését, mint valószínű eshetőséget említhetné bárki, Gőczel fegyvelémsértő nyilatkozatát jobban provokálta főlebbvaló századosa, mint a francia őrnagyét tábornoka. S ha a francia kormány megette ama hadtest parancsnok ellen köteleességét, meg kell tennie a miénknek is, s e századosnak meg kell tudnia, ha még nem tudta, hogy az alkotmánynak van oly hatalma, hogy azokat, kik sérteni akarják — bármely kicsinyek legyenek is — respektusra tanítsa. Hogy a nagyokat megtanította e respektusra, arra nem kell példát statuálni. Arra egész történetünk a példa.

Más tekintetben is szabad talán a francia történetben keresni analógiát hadseregünk s alkotmányunk viszonyára.

Tudvalevőleg a császárság a francia hadsereg hírnevét alaposan tönkre tette. Nagyra volt vele, hogy mennyire tökéletesítette; tele kürtölte a világot Chassepotja és mitrailleusei

Egy délután volt; a növendékek egy felügyelővel sétára mentek, ő ottjon maradt és himző rájával az ablak előtt ült; betegség lehetett, mert arcának színeit pirja nem volt meg... Most megjött az idő — mondám magamban — rohanj be hozzája, borulj lábaihoz és akkor ugorj az ablakon át az utcára és zúzd szét fejedet.

Tudja a jó Isten, hogy akkor mi mindent gondoltam, mi mindent forraltam; lázam volt, szédült a fejem, a földre estem és sirtam. Szükségem volt vigaszra; reggel egy rózsacsokrot vettem volt! Mily szerencsés gondolat! Legyen egy rózsabimbó szerelmem tolmácsa. Egy rózsakimbó átdobtam, az ölebe hullott; nem mertem átkenteni, reszkettem egész testemen, mintha valami nagy bünt követtem volna el.

Napok, hetek, hónapok multak el, a nélkül, hogy szenvedélyemnek szavakat mertem volna adni, mint a fűvény, ki kincsét a világ előtt elrejté és csak neki él, úgy én is csak szerelmemnek éltem. Isten tudja, hogy még meddig maradtam volna meg ezen állapotban... lehet, hogy szenvedélyem heve az évek folyamában kialudt volna; lehet, hogy az egésznek a házassági szerződés aláírása prózái végjelene lett volna; lehet, hogy életet öngyilkosság által végeztem volna. A fiatal korban az öngyilkosság gondolata nagy bájjal bír, s gyakran megkísért bennünket. Szerencsémre vagy szerencsétlenségemre más czél után törekedtem.

Egyik társam fiatal emberek körébe vezetett be, melynek feladata nagy és nemes tettek véghezvitele volt; szóval, a forradalom már készülőfélben vala.

Őn asszonyom mindenesetre hallotta vagy tán át is élte ama nehéz időt... Magamról nem mondhatok sokat, ott voltam mindentit, hol szükség volt rám... Midőn a forradalom levertett, Magyarországra menekültem. Egy tisztetle méltó nemes ember vendégszeretettel fog-

Hirdetési díjak.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 2 kr. Bélyegdí minden hirdetés után 80 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknel külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus) der Wollzeile 36.) Haasenstain et Vogler (Wallfisch-gasse 10) Rnd. Moase Publicistische Bureau. Budapest: Haasenst. és Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. hirdetések vésteli irodája Budapestben Szerzőtár 3. sz.

Ügyintézési csekk

garmond sora után 26 krajczár fizetendő.

csodáival; kilátásba helyezte, hogy pozdorjára zuzza, a ki utjába áll neki: s mikor elérkezett nagy mérkűzése, csufos vereséget szenvedett minden vonalon s feltartóztatathatatlannul...

Mikor az ország felocsndott, a lesújtott hadsereg új kormányforma gondozása alá jutott.

A köztársaság legelső feladatának tekinté, hogy a hadseregről gondoskodjék; hogy azt romjaiból fölemelje, s erősebbé, hatalmasabbá tegye, mint bármikor volt. Az agg Thiers élte utolsó időszakában valóságos ifjú hévvel adta magát katonai kérdések tanulmányozására s a francia hadsereg reorganizálásának művét legnagyobb feladatai közé sorozta. Addig hallatlan létszámban állapított meg a béke-állomány a hadi kontingens messze felülmúlja Németországot; a budget bőkezű, mintha csak Franciaország hadserege szerzett volna az ország számára oly hatalmas hadi sarcozt s a vár erődtítmények, hadi felszerelések, új beszerzések évenként oly összegekkel szerepelnek a budgetben, hogy a mi delegációinknak — pedig ezeknek sem fötlajdonsága a fukarság — szemé-szája elállna azok láttára. De a francia kamara — az assemblée nationale először, s a képviselői kamra s a szenátus azután — készséggel szavazta meg a kért roppant nagy összegeket s a francia kamarában heves viták folytak, megszavazzák-e az ingyenes népoktatásra szükséges költségeket, de a fölül nem folyt vita, hogy megszavazzák-e, a mi a hadseregnek kell. Szóval: a köztársaságnak elkényeztetett gyermeke lett a hadsereg.

És azért mégis a helyzet úgy áll, hogy Franciaországban ma a köztársaság főállásának tiszteletétől esztendőjében, mikor az egész adminisztráció minden ágazatában tiszta republikánus kezén van, a hadsereg szelleme fölül nem merné jött állni senki. — A francia hadsereg, kivált tiszti s legkivált felső tiszti elemeiben határozott oppositioit tejt ki még mindig az államforma ellen, s ha azon rendkívül ügyes és valóban bámulatot érdemlő udvarlás, a mit Gambetta és környezete a hadsereg némely vezér emberével szemben véghez visz, meg is hódít egyet egyet s a hajdan reakzionárius Gallitéből a radikális köztársaság vezetőinek czimborája lesz: a sereg zömében, vezetésében, törzskarában az átalakulás vajmi lassan megy példán, a mikor tavaly őszszel Gambetta, Grévy és Leon Lay együtt utaztak, ha jól emlékszem, Havre ba: utközben minduntalan kivoltak téve a hadsereg vezetői elemei köztársaságellenes tiltakozásainak.

Ennek megfontolása és tekintetbevétele minket is elesendősíthet azon elkeseredésünkben, melyet okvetlenül kelt bennünk annak látása, hogy a hadsereg alkotmányunk szellemével mily nehezen békél meg.

dott házába és fiának tekintett. Semmit sem nélkülöztem, a mi csak kellett, minden megvolt, csak hazám nem. Az gyötört. Bajtársaim közül egyet sem találtam közlemben, kívül bizalmasan beszélhettem volna. Ekkor történt, hogy szomszédunkban K. gróf, egy magyar magnás, jószágaira érkezett. Ötven ember volt és két leányán kívül még egy fiatal lengyel is jött vele. Rövid idővel megérkezése után hozzánk jött látogatódva; megismerkedtem honfitársammal. Ezentul gyakran voltam együtt a fiatal lengyel-lel, kinék úgy udvarias modora, mint némi gyenge oldalai érdeklődést keltettek bennem. Többek közt sokat beszélt bátorságáról, istentelentül hazudott, kártyázott és szerelmi kalandok után járt. Ilyen jellemű emberrel nem igen tudtam megbarátkozni, de mégis békében éltem vele, mert egyedül honfitársam volt, és a mint a lengyel közmondás mondja: ha nincs hal, jó a rák is. Már természetemmel fogva nincsen tehetőségem más ember titkainak fenékre látni, így tehát nem vettem észre, hogy földim (akkor Sobieski nek nevezte magát, mert valódi neve nem látszott neki eléggé hangzatosnak) a gróf fiatalabb leányába szerelmes. Az ártatlan leány hitelt adott szavainak.

Mivel könnyelműségét ismertem, ezen szerelmi viszony következménye miatt aggódtam. Figyelmeztettem társamat arra, hogy a gróf soha sem egyeznék bele a házasságba. Sobieski szavaimra nem is hederített; de midőn komolyan felkértém, hogy hagyja abba az egész viszonyt, kijelenté nekem, hogy a gróf leánya becsületének megmentéséül majd beölegetezik a házasságba.

— Barátom, bízd csak rám az egész dolgot, mondá ő nevetve.

(Foly. köv.)

Megejtetvén a tisztviselők megválasztása, Szász Béla a nyugdíj vagyon átvételét indítványozza, mely indítvány határozatát emeltetvén, megbízatának Szentgyörgyi és Krasznai urak, hogy a színház választmányánál a szükséges lépéseket tegyék meg, az összeget revidálják és Tóth adják át József nyugdíj választmányi pénztárnok gondozása alá.

Szentgyörgyi a nyugdíj irományoknak valamint a kezelők részére helyiséget ohajlana, ilyennek a titkári irodalón egyhanguan elfogadva.

Szász Béla indítványozza, hogy a jegyzőkönyv két példányban állíttassék ki, az egyik példány a jegyzőnél, a másik a pénztárnoknál legyen letéve. Elfogadtatott.

Mátray az alapszabályok 39. §. értelmében a szabályok némely szakaszainak módosítását kívánja. Szász Béla ellenvetése után az alapszabályok módosítása, a hol az netalan szükségesnek mutatkozik, a további gyűlések feladatait tüntetik ki. Krasznay elfogadja a halasztást. Kéri azonban a pénztárnokot, hogy a nyugdíj illetékek egyenlően és kivétel nélkül vonatkozzanak az illetőktől, és hogy nem történnék egyesekkel kivétel? Tóth azt válaszolja, hogy így kivétel csak is egy van, Pálmay Ilka, de ez ez időszakra még nem kötelezhető, mert szerződése már megkötött, mikor a nyugdíj alapszabályok megerősítve a belügyminisztertől leérkeztek.

Ferenczy Miklós ugyane tárgyban nyilatkozván, a netáni mulasztásokat a pénz és irományok átvétele után kívánja tárgyalni. Szász Béla hasonlóképen szól s utal arra, hogy a színház igazgatósága minden tekintetben felelős a befolyt tagsági díjakért.

Szacsavay Imre az alapszabályok II. szakasza 2. §. e) pontja értelmében, figyelmezteti a gyűlést, hogy az elmúlt színházi évben a nyugdíj-alap javára szánt két előadás nem tartott meg, s hogy azok ezúttal megtartásáról gondoskodják. E tárgyban utasítatuk elnök és jegyző, hogy az elmaradt, valamint a jövő évre eső nyugdíjalap javára szánt előadások iránt, a színházi választmányhoz átiratot intézzen, hogy a kérdéses előadások napjai megállapíttassanak.

Szász Béla: vagyoni ügyben kér szót. A hatvanas években ugyanis Dózs a Dániel, a kolozsvári közlőny" akkori szerkesztője adakozási felhívást bocsátott közre egy, "Széchenyi" alapra, melynek kamatait a drámai irodalom emelésére lettek volna fordítandók. A begyűlt összeg 1773 forint 39 krt, tesz ki. Az adakozások rég megszűntek már, s a begyűlt összeg oly csekély hogy annak kamataiból írótak díjazni nem is lehet. Indítványozza tehát, hogy kérsenek Dózsát D. és kérsenek fel az adakozók hirlapok útján, hogy ez alapra begyűlj, s holtan lehozzák a pénzt, egy az eredeti célzattal kapcsolatos némes cédra engedjék át, még pedig a kolozsvári nemz. színház nyugdíjalapjának.

Elnök felterjeszti az ügyet a színház választmányának s módot keres annak keresztülvitelére.

Többen a tagok közül egy színházi évkönyv kiadását ajánlják, melynek esetleges jövedelme a nyugdíj ökö szaporítására lenne fordítandó. Az eszme általános tetszésre talált s annak kivétel teljesen valósínű.

A gyűlés vége 5 órakor.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1881. szeptember 14.

A hivatalos lapból. A brassói r. kath. árvaház alapító ügyelet alapszabályai, a m. kir. belügyminiszternek által, folyó évi 43,789. szám alatt, a bemutatási záradékkal ellátattak.

Az Alsó-Ausztria hernalsi kerületi Kritzendorf községben kifizető keleti marhavész Drösing községi hatóságban a behurcolás megakadályozása céljából nevezett országgyűlési határozat 1874. évi XX. törvények 4. §-a alapján a szoros határzár elrendeltetett. A mi tudomásunkkal végett ezennel közhírré tétetik.

Helyi hírek.

Az erdélyrészi főnőrizstálnak és magának az egész hazának nagy vesztesége van. Br. Kemény István a hazafias közügy egyik legrégibb és legtevékenyebb munkása, a férfiaságban, önfeláldozásban, fedhetetlen jellemben aristokracziának dísze és példányképe, az éjjel 2 órakor Csombordon 70 éves korában megszűnt élni.

1834. óta, a midőn az erdélyi aristokracziának politikai tevékenysége az országgyűlés egybehívására tágabb tér nyílt, egészen a mult országgyűlésig, melyen már betegsége miatt nem vehetett részt, valamennyi erdélyi országgyűlésben és az unió óta a budapestiek kivétel nélkül résztvett és mint Alsó-Fehérmegye követje folytatta nagybefolyású hazafias működését. 1848. és 49-ben hazánk legviragosabb napjai alatt A. Fehérmegyenek főispánja volt; Enyed rombolása alatt megjelent szekerével a városban, az oláhság között és rejtékhelyeiből hívta elő a polgárságot és nagy merészséggel mentette meg számosoknak életét; később „Fekete könyv” című alatti maga is leírta a románságnak megjéjében elkövetett kegyetlenkedéseit.

Mint gazda, a legkitűnőbbek közé tartozott. Csombord szülője, mintaszerűség tekintetében az első között áll, s az elhunyt könyvet is írta a szőlészetről. Hivatalai közül csak az enyedi főgondnokságot tartotta meg haláláig, melyet organikus szívhibái okozott. Nyugodjék csendesen a példányosított derék hazafi!

Uj tanszék egyetemünkön. A közoktatásiügyi miniszter — mint a „P. L.” írja — a kolozsvári egyetemen új tanszéket állít fel az egészségtan számára. E tanszékre dr. Rózsahegy Aladár van kinevezve. Ez örvendetes hírrel kapcsolatban értesítünk arról a veszteségről is, mely

egyetemünknek érni fogja az által, hogy tanársként illetékek ismét egy kiváló tagját viszik el a budapesti egyetemhez. Dr. Török Aurél ez, ki most végezte be nagy utazását, melyet az antropológiai intézetek tanulmányozása végett tett s ki a téren külföldön is szaktokintély. Mint a budapesti lapok írják, Terfort miniszter a budapesti egyetemen tanszéket szervezett az anthropologia számára s ide Dr. Török Aurélt nevezte ki.

Biasini Mari kisasszonyról, Biasini Sándor kereskedőnek leányáról innak dicsérrel a lapok. A kisasszony igen tehetséges festőnő, s most ismereteinek tökéletesítése okán atyjával Münchenbe utazott, hol a festészeti akadémián három évet szándékozik tölteni. Jobbára arczképeket festett idáig, melyeknek meleg életteljes színezését dicsérik s utóbbi időben egy pár csoport képével, melyek ugy felfogás, mint kivitel tekintetében tehetségre valló termékek, ébresztett figyelmet. Öszinte örömmel regisztráljuk a hirt s ohajját, hogy a kisasszony egyszer legyen büszkesége szülővárosának.

Nemzeti színház. Lecocq operetteje: „A kis herceg” adatott tegnap Sziklay E. jutalmául. A szinkör megtelt közönséggel s a kisasszonyt kiéleptek zajos, hosszantartó tapsal üdvözölték. Sok virágcsokrot és egy igen szép koszorút kapott. Az előadás a jobbak között való volt. A jutalmazott azzal a bájjal és eleganciával énekelte, s azzal a diszkrezióval játszott, melylyel rövid itt léte alatt a kolozsvári színházlatogató közönség egyik kedvenzénvé tette magát. Elismeréssel szólnak Marcell tegnapi játékáról is, mely ezuttal ment volt minden tulzásoktól. Frimur professort ifj. Szilágyi játszta, kinek mostanság elég nehéz helyzet jutott részbe. Majd minden este szinpadon van és a Szombat helyi Béla legkiválóbb szerepeiben kell fellépnie. A legnagyobb dicséret, mit e fiatal törekvő színészről elmondhatunk, az, hogy nem ront e szerepekben sem, s ha nem is feladott elődjét, de helyenkint igen sikertűlten alakított. Tegnapi is egy párszor tapost kapott, s ki vált a hamis kis paraszt leánykával állt jelenetben általános derültség között játszott.

A „Kolozsvári Dalkör” szombat tartja az évi harmadik rendes dalestélyt az Ujvilágban. A pártoló tagok szabad jegyet kapnak egész családjukra, a nem pártolók számára 50 kr személyenként a belépti jegy. Az este lyen Salamon zenekara játszik. A műsorra vett dalok előadása 6 órakor kezdődik. Sajnálattal jegyezzük meg, hogy e dalok nem valami nagy gondnal vannak összeválogatva s nem a Dalkör erejéhez mértek. A műsor következő: 1. „Dalkör” (maur) Zsakovszkától. 2. „Fekete szem éjszakája” (népdal). 3. „Erdőben” (Preciosa dalműből), Weberől. 4. „Edes lánykam” (Hübnerl). 5. „Fáj a szívem teher néhi az élet” (Br. Banffy Györgytől). 6. „Dalar induló” (Erkel Ferentől).

A budapesti orsz. nőparkiállításán kitüntetést nyertek városunk és az erdélyrészi kiállítók közül a következők: aranyérmert nyertek báró Bornemisza Albertné Kolozsvárról, Gróf Bethlen Vilmosné Erdélyből, Binder Lajos mérnök S. Szt.-Györgyről, háromszéki háziparegyelet S. Szt.-Györgyről, első széklő szövő-gyár S. Szt.-Györgyön, Asbóth Kamilló fényképész N. Szebenben. Ezüst érmert nyertek, állami tanítóképző Kolozsvárról, ev. ref. leányiskola M. Várhelyről, Cskimegye Erzsébet árvaháznyháza, háromszéki nőpark tanműhely, állami elemi és fensőbb leány iskola Brassóban; a széklő kiállítók közül Perdi Amália, Raffai Domokosné, Kozma Jánosné, Venczel Ferenczné. Fehér Kata, Horváth Jánosné, Horvát Mihályné, Benedek Jánosné, Csor Tamásné, Sorbán Mihályné, Szakács Annisné, Kiss Frimujné és Floris Mihályné szövők.

Páros-viaskodás teljes köcsögökkel. Ma délelőtt b. közép-utcában a járókelő közönség mulatságára igen érdekes páros-viaskodás folyt le két nyelvös konyha-buszár között. Fegyverek: nyelvök, és tejjel telt köcsögök voltak, melyeknek tartalmát határtalan dühvel zúdították egymásnak szeme közé. Nagyobb szerencsétlenség nem történt. Mint az épen nem ártatos és épületes discursusból, melyet a viaskodók folytattak, megérthető vala, a harc oka egy hamis baka, kihez a hadakozókat gyengéd vonzalmak csatolják.

A kolozsvári Fereaz-József tud. egyetem azon orvostanhallgatóit, ki a segítő egyestület tagjai ohajtanának lenni; tiszteltet felhívjuk, szíveskedjenek a gyűjtőleveket saját kezűleg aláírni. — Az egyet. segélyezését már ez évben megkezdte. Kolozsvárt 1881. szept. 13-án A szünidő bizottság.

Időjárás Európában: Az Alpok keleti táján volt depressió helyébe egy nagy légneműs (768) lépett föl, mely kiterjedt a kontinens többi részeire is (765—766). Gyenge szelek mellett az idő változó felhőzetű, hűvös helyi esőkkel. Hazánkban: Különböző irányú gyenge szelek mellett a hőmérséklet jóval alább, a légneműs főleg északnyugaton jóval fölébb szállt. Az idő délelőtt szaraz, napos felhősé váltató minővé az északon és nyugaton volt borús esős is hirtelen átváltozott. Északon és nyugaton számos esők voltak. Éghajlábors jelenségekkel: Aradon, Budapesten, és Egerben; viharral Szolnokon. Kikötés a jövő időre: Hazánkban: Többnyire napos felhősé váltató, hűvös időt várhatni. Helyi esők csak gyáron lehetnek.

Hazai hírek.

Tisza Kálmánénak a kisdédovási erdekében kifejtett működése s nagy érdemei el-

ismeréséül a kisdédnévelők országos „egyesülete elhatározta, hogy arczképét lefesteti s azt az óvó-utcait Fröbel képző intézetben, mint a kisdédovási jelenlegi központján, felfüggesztve ünnepélyesen leleplezteti. — Az ügy keresztülvitelére a választmány. P. Szathmáry Károly elnöke alatt, öt tagból álló bizottságot küldött ki.

A tömösi honvédelmi leleplezése. A magyar mérnök- és építész-egylet tagjainak adakozásából készült tömősvölgyi honvédelmi leleplezési ünnepélye i. é. szeptember hó 25-én délelben lesz. A mérnök-egylet választmányának előbb országosára akarta ez ünnepélyt tenni, melyre az ország összes honvédelmi-egyletei, a törvényhatóságok sat. meghívandók lettek volna; de legutóbb e tervről — időrvéség miatt — elállott és azt határozta el, hogy az ünnepélyt szűkebb körre vonja, melyre hivatalosan csak Brassómege és Brassó város hatóságai és a brassói társalgó egyesület fognak meghívni. Az emlékszedő tartására f. j. s. a. k. a. k. o. l. y, az alkalmi oda megírására pedig Szász Károly kérését fel. A mérnök- és építész-egylet több tagból álló küldöttség fogja képviselni, mely küldöttségbe a tagok — ezen egyetel köréből — önkényit jelentkezhettek. Az egyetel felkérte a magy. kir. államvasutak igazgatóságát, hogy a Brassóba az alkalomra leranduló tagok számára kedvezmény-jegyeket engedélyezzen, ugy, hogy Budapestről a tagok vagy szombaton szept. 24-én reggel 7 óra 30 perczkor indulnak a személyvonaton s oda érnek vasárnap d. e. 10 óra 2 perczkor, vagy indulnak Budapestről a gyorsvonattal pénteken szept. 23-án este 10 óra 10 perczkor és érnek szombat d. n. 3 órakor Brassóba. Vasárnap Brassóból különvonat indul a leleplezés helyére s azután vissza Brassóba, hol d. n. 3 órakor nagy lakoma lesz. A brassóiak már nagyban készülődnek az ünnepélyre.

Vegyes hírek.

Ganglbauer az új bécsi érsek főpásztori körlevelet bocsátott ki, mely méltóságos és engesztelően szószól a legkedvezőbb hatást tette Ausztriában. „Béke veletek — ez az első üdvözlés, melylyel mint új püspökököt teljes szívemből üdvözöllek titeket” e szöveggel kezdődik a pástorlevél, mely a multakból indulva ki, a görög művelődés nagy fejlődési fokát rajzolja. De az akkor uralkodó felfogás szelint nem volt „egyetlen emberiség egyenlő méltósággal, nem voltak emberek egyenlő természetű joggal és kötelességekkel egymás irányában, hanem különvált törzsek és népek különböző származással.” A görögök, mondja Cicero, minden idegenben barbár s így ellenséget láttak! Ugyanez a nézet uralkodott a rómaiaknál. Pedig mondja a pástorlevél: „Az egyenlő emberi méltóság és emberi jogok elismerése s az ebből származó természetes kötelességek teljesítése minden részről, mindonki irányában ép oly erkölcsi követelés az ember legfelsőbb valójának a lelkiismeretnek, mint egyenes parancsa Krisztusnak. És a mint az egyes emberek közt, ugy nincsen isten előtt lényeges különbség egyes népek, törzsek és nemzetek közt. „Ó az Isten; teremtetők és atyja mindennek! A mi különbözőségeket tehát nem csorbíthatják az általános emberi jogok tiszteletét, a népek általános emberi kötelességeit teljesítést egymás irányában.”

Városalapítás Észak-Amerikában. Deadwodból írják: Nem rég egy aranykutató, Roadpath, Deadwodtól mintegy tíz mértöldnyire gazdag ezüstérő akadt. Azzal város alapított e helyre s „West-Virginia City” nevet nyert. Negyvennyolcz óra múlva a város már 1000 lakost számlált s kilencz vendégfogó volt benne. Három napmulva két játékban nyílt meg és nyegedik napon már napilap indult meg e cím alatt „Carbonate Reporter”. Az utóbbi héten 50 épületet emeltek és már most 5000 dollárt fizetnek egy házhelyért. A város állandónak ígérkezik az mert, ér gazdag zsákmányra nyujt kitalást.

Sajátságos esküvő történt a mult pénteken Portsmouthban, mint az ottani „Gazete” írja. Miss E. Mainwaring, 20 éves volt, s leánya egy hadseregbeli tisztnek. Esküvőjét nemsokára volt megtartandó; kelengye és minden készen volt már; de a miss megbetegedett s rövid idő alatt meghalt. Pénteken temették el. Azért az esketési szertartást megtartották a temetés előtt. Csütörtökön reggel számos lakadalmas kocsi rendelték meg a meghívottak részére. A meghalt menyasszony narancs koszoruját az elhunyt barátói kísérték a templomba, a hol azt a ravatalra helyezték el. Egy pap elvégezte az esketési aktust, s azután a temetési szertartást tartotta meg, mire a koporsót a temetőbe vitték, s eltemették.

Lille robbanó bombák. Nehány nappal ezelőtt Lilleből egy csinyről értesítettek, melynek több emberélet esett áldozatul. E szerencsétlenségnek lakására dobozokba csomagolt pattanó bombákat küldöttek, melyek a dobozok felnyitására a „felnyitókát” halálosan vagy súlyosan megsebesítették. Mint kintt, a küldő Wouters nevű lakatos volt, ugyanaz, ki a szerzetesek kintastitására a jezsuita és dominikanus kolostorok erőszakos felnyitására vállalkozott. A klerikálisok az igen eladósodott Woutersen ugy bocsultak meg magukat, hogy összevásárolták váltóit s kényserítették őt ültetle bezárására. A bombákat tartalmazó dobozokat mind olyanok kaptak, kik Wouters tönkretételében részesek voltak. A bombák elküldése után Wouters is nyomtalanul eltűnt s mint Lilleből jelentik, szerdán 1/2 11-kor Laforestben Donai mellett öngyilkossá lett; azonban halála előtt még egy büntetést vitt végbe. Wouters egy idő óta benső viszonyban állt Pontoncier asszonnyal, egy lillei kulácsészlővel, a ki azonban W. büntetése után határozottan vonakodott őt házába fogadni. Ezóta Wouters folytatosan Lille környékén bolyongott s midőn most nőtöljára a laforesti vásáron találkozott a nővel kiránt zsebéből r. e. v. e. l. e. t. s. e. z. a. v. a. k. k. a. l. „De most már nem szabadulsz tőlem!” rea lőt. A golyó a szájon ment be s a jobb fül mellett jött ki, s csak könnyű sebet ejtett az asszonyon. A tett után Wouters szaladóra vette a dolgot, de egész esomó ember üldözö, s midőn nem volt reménye többé menekülésre, két revolvert

véssel megölte magát. Holttestét nagy ügygyelbajjal tudták megmenteni a vásári csöcsölök dühétől, mely szét akarta tépni.

Megrablott vasuti Vonat. vakmerő rablást követett el f. hó 7-én este a chicagofoni vasut egy vonata ellen a kanzas-city (Missouri) erdőben. A vonatot a rablók szabályszerű jelek által megállították s aztán sorlévések által isztették rá az utasokra s vonat személyzetére főleg a vasutársaság pénzzsekrénye után vágyódtak a rablók. Az illető hivatalnok vonakodott átadni a pénzzsekrény kulcsát, noha részegzett revolverekkel fenyegették, borzasztóan bántak el vele, de miután elhatározását meg nem másíthatták, felfeszítették a szekrényt s abból 30,000 dollárt raboltak el, aztán kiraboltak minden egyes utast. Oly gazdag zsákmányra tettek szert, hogy két férfinak kellett azt vinni. A rablást 10 percz alatt 12 álarozos rabló hajtotta végre. Most az egész vidék nyomozza a mérész rablókat.

CSARNOK.

A Kickleburyek külföldön.

Thackereytől.

(Folytatás.)

S ki az az előkelő kinézéstű férfi, ki ép most ment el, s ki őnt oly tartózkodólag köszönt? kérdezi öngnagsága: „Ez meg X. lord?”

Kicklebury felnevet. „Ez asszonyom, Mr. Higmore a Conduit-Street-ből szabó, szövétáros s öltönytészáló, — a kinek én száz fonttal tartozom.

Valóban, az e fajta népség szemtelensége elűrhetetlen, szól Kicklebury lady. „Kell lenni a társadalmi osztályok közt bizonyos megkülönböztetésnek. Nem kellene megengedni mindenkinek, hogy mindenbőv mehesse. S ki ott aza hülyg azzal a két férfit, s a ki olyan igazán elő-élkelő magatartásu?

Ez egy orosz hercegnő; s a kis fiuk közül az, a melyik most árpaczukrot szopogat, az játszik s egy éjjel ötszáz louis'ort is nyer.

Kicklebury, ön nem játszik? Igerje meg ön anyjának, hogy nem teszi. Esküdjék meg nekem e pilanatban, hogy nem teszi. Hol vannak azok a retentő játéktértek? Ott annál az ajtónál, hol a tömeg áll? Természetesen, magam soh'se léptem át küszöböt.

Természetesen, nem, asszonyom, — felel engedelmes jó fia. S hogyha bába jönnek, kérem, ne engedje Fannyt mindonkivel táncolni, mielőtt engem megkérdezzék, ért engem? Fanny, ügyeljen magára!

Jó, Tamáska, felel Fanny.

Hát Hicks, vén pajtás, hogy vagyunk? Hogy van Plats? Ki gondolta volna, hogy maga itt van. Mikor jött meg?

Kicklebury ladyval s a kisasszonyokkal volt szerencsém Londonból Antwerpenig együtt hajózni — szól Hicks kapitány a hölgyeknek, magát meghajta. Kicklebury bemutatja anyjának Hicks, mint legjobb barátját, oda sugja Fannyának, hogy „ez a legjobb fia a világon, ez a Hicks.” Fanny azt mondja rá: hogy „igen kedvesnek s jó embernek látszik és Hicks kapitány jól járja a keringőt”, szól Fanny kisasszony elpirulva. „S remélem, hogy egyik keringőre majd táncosom is lesz.”

Milyen bábeli nyelvzavar uralkodik ebben a csillogó márványoszlopokkal díszes teremben, hol szüntelen susogás hullámlzik, mintha vízesés mellett játszanék a zenekar. A brit ügyvédemberke mind egybe gyülekeztek s az ön Lankin barátomat, a mint megérkezett, azonnal magukkal ragadták örnagy társai, s megint ügyvédemberré vált. „Nos hát Lankin collega, — szól az öreg Sir Tomas Minos, tiszteletreméltó kedves arczával, — látom megkapta a maga részét.” S azzal erősen belemelegednek ügyvédi társalgásukba, mint mindig s bárhol tenni szokták, utabban, bálteremben, ebédesztálnál, a Chimborázó tetején. Néhány fiatal dandyskedő ügyvédecské nagy pompával jelenik meg s a hölgyeket táncoltatják, rajtuk csilngnek. De ezeknek nincs meg az a non-chalant, bágyadt s közönyös arczkifejezésük, a mi a Hicks és Kicklebury iskola dandyjeit jellemzi; ezek nem tudják oly szerencsés pongyolással ültetni magukra a ruhát; nyakkendőjük is valami másképen áll rajtuk. Mikor táncolnak, nagyon is neki verecskednek, s még se tudnak oly gyorsan körülrörögni, mint azok a londoni urfiak, kik in corpore vili — silány testtel — szereztek maguknak gyakorlottságot s száz meg száz casino látogatásánál tanultak meg könnyedén a táncot.

Bábeli nyelvzavar s a zenezongás mellett, ha a nagy szalonban halgatózó, a szomszédos szobából bizonyos éles csengést zajt hall s éles hang kialszta: „zerrouge” vagy „Trente et cinq noir, impair et passe” s pár percznyi csend áll be, arra ismét szól a hang: „Faites le jeu Messieurs. Le jeu est fait. Rien ne va plus.” S újból kezdődik azaz éles csengésű zaj. Tudod, kicsoda helyiség ez? Ez a Hades. — Ez az a hely, hol a lak szellemes tulajdonosa vármogat, s ide jár az a népség, mely azt a pénzt fizeti, mivel a szellemes laktulajdonos s ez a szép palota és kert fenttartja magát. [Lépünk be Hadesbe, s lássuk, mi megy itt végbe.

Hades nem kellemetlen egy helyiség. A benne levők legnagyobb része inkább is vidám arczu. Épen nem látni olyan fanatikus játékosokat, kik fogaikat viczorítják vagy dühösen dobák oda utolsó betéttüket. A nyerőknek van legaggódóbb arczuk, vagy azoknak az ütött-kopott frátereknek, kik rendszeresen jegyezgetik a veres és fekete kártyák változását s épen nem látszanak játszani. Ünneppanapon s környékebeliek, nők és férfiak is bejönnek játszani; ezek már izgatottaknak látszanak, mikor reszkető durva kezükkel oda teszik keservesen szerzett forintjukat s a kerék forgására várnak. De az ugynevezett játársaság egész csöndes, kényelmesen érzi magát. Ha valaki elvesztette esomó aranyát, fölkel, elmegy, a nélkül, hogy a kétségbeesésnek legkisebb jelét is mutatná. Az egyetlen gentleman, kit Noirburgban igazán felindulva láttam, egy bizonyos Mustacheff gróf volt, egy rendkívül gazdag orosz, ki ököbe szorítá karját, mellét verdeste, a csillogokat átkozta s határozottan fájdalommal kiáltott, mert elvesztette pénzét, hanem mert elmulasztotta nyerni, s oly coup de vingt játszott, melyben a piros huszszor tűnt fel; játszta volna ezt a színt, világos, hogy tönkre teszi Lenoir ur bankját, bezáráthajja a kávéházat s megkettőzteti a maga vagyonát; a mivel ugyan boldogabb nem lett volna, de a mivel a kedves Noirburgban minden bálnak, zenének, olvasó teremnek s parknak, minden mulatságnak s élvezetnek örökre végűk lett volna.

(Folyt. köv.)

„Kelet” magántáviratai

(Magyar távirati iroda.)

A zágrábi választások.

Zágráb, szept. 14. A 35 helyen megtartott képviselőválasztások közül 34 kerületből ismeretes az eredmény. Megválasztattak: Zágrabi I. kerületben Kresztics (kormp.) II. kerületben Adrijevics (kormp.) III. kerületben Pejacevich (bán kormp.) Károlyvárosban Türk (Mrazovics p.) Varasdon az I. kerületben Petrovits (Mrazovics p.) Bokariban Starcevic (Starcevic p.) A sziszeki kerületben Kotur (kormp.) Samobori kerületben Spisics (Mrazovics p.) Vukovári ker. Kusevics (kormp.)

Eszéki I. kerületben Mihalovics (kormp.) Bobotai kerületben Rogulics (korm.) Bisztrai kerületben Sepevics (korm.) Jaszкаи kerületben Kameronar (Mrazovics-párti) Boniai kerületben Hatz (kormp.) Sv.-krizs-zakretjei kerületben Pistacics (Starcevic-párti) Novi kerületben Vonesina (kormp.) Ivancici kerületben Szamm (kormp.) Delnecici kerületben Valusnik (Starcevic-párti) Krasica kerületben Starcevic (Starcevic-párti) Diakovári kerületben Vojnovics (Mrazovics-párti) Varasd toplicei kerületben Vucetics (kp.) Cobari kerületben Starcevic Dávid (Starcevic-p.) Kapronczai kerületben Spisics Viktor (kp.) Daruvári kerületben Tuköri (kp.) Bellovári kerületben Arnold (pártnélküli) Rumi kerületben Pejacevich bán (kp.) Ivanecici kerületben Derencsin (kp.) Sotini kerületben Bedekovics minister (kp.) Krizsi ker. Miszkatovics (kp.) Sv.-nedeljei kerül. Reizer (Mraz.-p.) Sv.-zabnoi ker. Crnodák (Mraz.-p.) Vilicseici ker. Kraljevics (kp.) Dobrincci ker. Dimitrovics (szerb ellenzéki) Raveni ker. Ozevovics (kp.) megválasztottak közül ennél fogva 20 a kormánypárthoz, 7 a Mrazovics-párthoz, 5 a Starcevic-párthoz, 1 a szerb ellenzékhez, 1 pedig a pártnélküliekhez tartozik.

A marhavész.

Budapest, szept. 14. A kereskedelmi miniszteriumhoz érkezett újabb távirati jelentés szerint a marhavész Magyarországon csakis Dévény Ujfalura szorítkozik és így a vész tovább terjedéséről szóló hírek alaptalanok.

London, szept. 14. Az angol kabinet Haymerle báróhoz kérést intézett, hogy uralkodónknak az angol kormány szives köszönetét fejezze ki az Anglia és Nicaragua köztársaság közt felmerült vitás ügyben elvállalt döntő bírói szerepért. Az angol kabinet egyidejűleg kijelentette, hogy az ítéletet egész teljességben elfogadja.

Konstantinápoly, sept. 13. A „Pol. Corr.” jelenti, hogy a galatai bankárök beleegyeztek, hogy a kamatlatat a török államkincstár elleni követeléseikről 8%-ról, 5%-ra leszállítják.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

BÉKESY KÁROLY.

Érvényes 1881. évi május hó 15-étől.

Sz. 9494—1881.

Kolozsvártn, 1881. september hó 8 án.

(397)

2-2

Sz. 7759—1881.

Az elnök ur távollétében.

Phleps Ferencz.

(398)

1--3

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Miraculo-készítmények

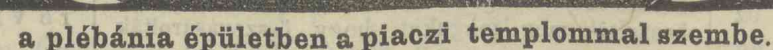
Miraculo-készítmények

által, melyek az elgyengült ifjui testi-erőt visszaadják.

Raktáros : Karl Kreikenbaum, Braunschweigban. — Fennebb megbeszélhetlen zsongító és anyagszerek rövid idő alatt **világhírűvé** váltak és a legeszebb orvosi tekintélyek által használtattnak és ajánlattnak. Teljesen tudományos kezeléséről 40 kr. árú bélyegnek beküldése mellett a mű díjmentesen diszcreto mellett megkérletik. (349) 6—6

(349) 6—6

Bárhol és bárki által hirdetett bel- és külföldi könyv és zenemű folyóirat és divatlap azonnal gyorsan és jutányosan kapható vagy megrendelhető néhány nap alatt.

Nyomatott a „KELET” nyomdájában Kolozsvárt.

Kiváló tisztelettel

Duhony János.

(436)

86—100

(a képző-iskolák részére.)

Tanítványok felvétele f. év szept. 1-től kezdve.

 Kimerítő értesítést és tantervet kívánatra bérmentve
küld az igazgató (365) 4—4

J. Ungar.